

Crisisplan

Crisisbeheersing in ontwikkeling

De samenleving verandert en de veranderingen doen zich steeds sneller voor. We worden geconfronteerd met klimaatverandering, cyberdreigingen, pandemieën en toenemende maatschappelijke onrust. De crises stapelen zich op. Dergelijke ingrijpende maatschappelijke veranderingen brengen voor veiligheidsregio's nieuwe uitdagingen met zich mee. Die veranderingen hebben ook gevolgen voor crisisbeheersing en het crisisplan. Zo leidden de coronacrisis en de opvang van vluchtelingen en asielzoekers tot nieuwe organisatievormen.

Toekomstbestendige crisisbeheersing

Eind 2020 presenteerde de evaluatiecommissie van de Wet veiligheidsregio's (de commissie Muller) een rapport waarin de contouren worden geschetst van een toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweerzorg. De evaluatie vormde de basis voor de landelijke ontwikkelingen voor een *toekomstbestendige crisisbeheersing*. Daarbij wordt gewerkt aan één landelijk dekkend stelsel voor crisisbeheersing, verbetering van de informatiepositie van veiligheidsregio's en de inrichting van een landelijk en gezamenlijk informatie- en coördinatieknooppunt.

Het crisisplan: inrichting van de crisisorganisatie

Crisisbeheersing heeft als hoofddoel om de negatieve gevolgen van een crisis zo veel als mogelijk te beperken. Een crisisplan bevat de uitgangspunten voor inrichting van de crisisorganisatie van de veiligheidsregio. Uit de Wet Veiligheidsregio's volgt de verplichting om eenmaal in de vier jaar een crisisplan vast te stellen.

Strategische uitgangspunten

Het crisisplan is gebaseerd op een zevental strategische uitgangspunten:

1. Eén crisisplan voor Veiligheidsregio Brabant-Noord en Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.
2. De crisisstructuur sluit aan op buurregio's, landelijke teams en externe partners.
3. De crisisorganisatie biedt ook ondersteuning in een dreiging- en herstelfase.
4. Passend voor 'klassieke' (flits-)incidenten en de 'nieuwe' crises.
5. Flexibel naar behoefte van het soort incident .
6. Het functioneren van de crisisorganisatie sluit aan op de ontwikkelingen rondom informatiegestuurde veiligheid.
7. De profielen van de crisisfunctionarissen sluiten aan op landelijke kwalificatieprofielen en opleidingen.

Belangrijkste wijzigingen: flexibilisering is de basis

Actualisatie van het crisisplan

De belangrijkste wijzigingen in het nieuwe crisisplan zijn:

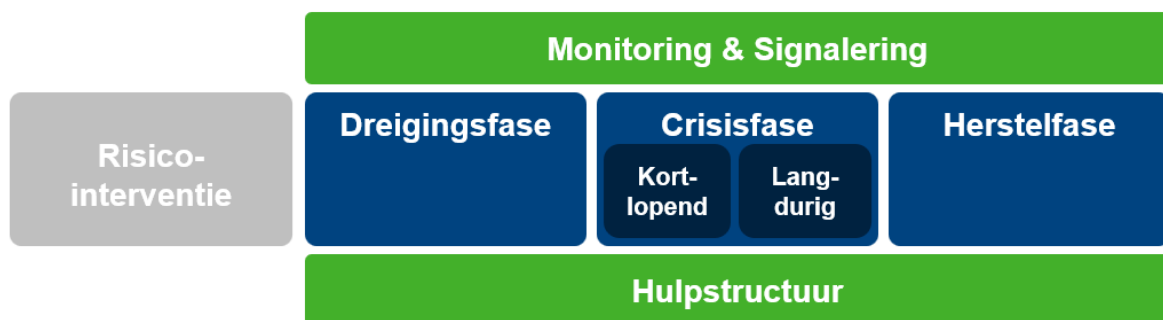
- Het vorige crisisplan was vooral gericht op de traditionele 'flitscrisis'. Er is voorzien in een organisatie die is voorbereid op langdurige crises.
- Het nieuwe crisisplan gaat uit van een flexibelere crisisorganisatie die beter in staat is om te acteren naar de aard en fase van de crisis. De samenstelling van de verschillende teams kan hier naar behoefte op worden afgestemd.
- In de crisisfase wordt er in beginsel gewerkt met 1 operationeel team: het CoPI of het ROT.
- De crisisorganisatie weet behoefte gestuurd te werken waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande organisaties en netwerken.

- Er zijn werkwijzen en procedures vastgelegd die de afgelopen jaren in de praktijk al zijn gegroeid (met name rondom het monitoren en signaleren van risico's en de voorbereiding op een dreigende crisis).

Inhoud crisisplan

Het crisisplan is vormgegeven rondom de cyclus van crisisbeheersing. Deze begint met de activiteiten rondom het verkrijgen van zicht op risico's, zodat een dreiging of crisis tijdig gesignaleerd kan worden.

In een fase van dreiging wordt een planningsstaf ingericht om tijdig actie te ondernemen en op de dreiging te reageren. Bij een crisis wordt de crisisorganisatie actief. Afhankelijk van het type crisis worden de onderdelen van de crisisbeheersing hoofdstructuur geactiveerd. Bij een langdurige crisis wordt gekozen voor een situatieafhankelijke aanpak, zoals bijvoorbeeld een projectstructuur. Na afloop van een crisis start de herstelfase waarbij het zo snel als mogelijk terugkeren naar een acceptabele situatie centraal staat. Visueel laat het crisisplan zich als volgt weergeven:

Totstandkoming crisisplan

Ambtelijke afstemming

Het crisisplan is tot stand gekomen middels een programma met vertegenwoordigers vanuit de verschillende crisispartners binnen de eigen regio's en in afstemming met aangrenzende veiligheidsregio's.

Het eindconcept van het crisisplan is besproken binnen iedere betrokken organisatie/kolom en in het Directiebestuur. Het programma heeft zich vooral gericht op *wat* de crisisorganisatie moet leveren in het kader van crisisbeheersing. Het resultaat is een plan op hoofdlijnen. Het doorleven van de betekenis ervan en *hoe* het plan uitwerkt in de praktijk, krijgt verdere gestalte in de implementatiefase.

Bestuurlijke afstemming

De taken, verantwoordelijkheid en rollen van een burgemeester tijdens crisis veranderen niet binnen het nieuwe crisisplan. Op de bestuursconferentie van 29 maart was een andere startbezetting van het Beleidsbestuur onderwerp van gesprek. In afstemming met de directies van de twee Veiligheidsregio's en de betrokken hulpverleningsdiensten is ervoor gekozen om de samenstelling van het GBT en RBT nu niet te wijzigen.

Samenwerking Brabant-Noord

Een van de uitgangspunten van het crisisplan is één plan voor Veiligheidsregio Brabant-Noord en Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Eén programmateam met vertegenwoordigers uit beiden regio's heeft daarom gezamenlijk gewerkt aan dit nieuwe plan. Hierin waren ook vertegenwoordigers van GHOR, Politie, Bevolkingszorg en Brandweer uit beide regio's aangesloten.

Toekomstige ontwikkelingen en implementatie

Het regionaal risicoprofiel is een basis voor het crisisplan. De risico's en scenario's vanuit het risicoprofiel bieden een kader waarop de crisisorganisatie getraind en beoefend wordt. Vanuit de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid krijgen ook de gevolgen van geopolitieke en transnationale risico's een plaats in relatie tot flexibilisering van de crisisorganisatie.

Het crisisplan wordt op 1 januari 2024 van kracht. Na bestuurlijke vaststelling start de verdere operationalisering. Daarin wordt onder andere gewerkt aan werkinstructies (het hoe) en gerealiseerd wat voor de inwerkingtreding van het crisisplan dient te zijn ingeregeld. Betrokken functionarissen worden via informatiebijeenkomsten meegenomen in de betekenis ervan op hun rol en mandaten en bevoegdheden van functionarissen worden opnieuw tegen het licht gehouden.

Het werkveld en de omgeving van crisisbeheersing zijn momenteel flink in ontwikkeling. De komende jaren bouwen rijksoverheid, veiligheidsregio's en vitale partners aan een gezamenlijke toekomstbestendige crisisbeheersing. De rode draad daarbij is dat we ons naast flitsincidenten ook steeds meer voorbereiden op dreigingen en langdurige crises. Met bijbehorende monitoring, risicoduiding en -analyse. Ook blijven we bezien hoe er op basis van werking van het plan in de praktijk, mogelijkheden ontstaan voor verdere flexibilisering van de crisisorganisatie en doorontwikkeling van het crisisplan. Dit alles kan betekenen dat het crisisplan eerder wordt geactualiseerd dan de wettelijke termijn van vier jaar.